

Құрастырған:
Ахметкалиева Сандыгуль Кусмановна
т.ғ.к. доцент м.а., Бизнес-технологиялар кафедрасы
Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ

4-Тақырып

Жеткізілім тізбегінің стратегиясын әзірлеу

6B11301 Логистика (салалары бойынша)
мамандықтарына арналған

2.2 Жеткізу тізбегіндегі динамиканы басқару. Қорлар мен ақпараттың рөлі

Жеткізу тізбегін басқаруда әрқашан динамика бар.

Процесс-бұл материалдық ағынның жеткізу тізбегінің буындары арқылы қозғалуымен сипатталады. Ақпарат алмасу жүзеге асырылады, бұл процестер бір-бірімен азды-көпті синхрондалуы керек. Яғни, орын алған өзгерістер басқаруды және есептеуді талап етеді. Жеткізу тізбегінің динамикасы туралы айтқанда, ең алдымен жеткізу тізбегінің сандық динамикасы туралы сөз қозғалады. Жеткізу тізбегіндегі логистика басқаратын материалдық ағын біркелкі жүрмейді. Кейде жеделдетуді қажет ететін кептелістер болады, яғни бұл ағынды басқаруға байланысты белгілі бір мәселелердің болуын сипаттайды. Тұтастай алғанда, жеткізу тізбегіндегі ағындарды оның әртүрлі сілтемелері арқылы синхрондау және осы сілтемелер арасындағы өзара әрекеттесуді қамтамасыз ету қажет. Әдетте, белгілі бір сандық тұрақсыздық туындауы мүмкін және ағынның тегіс және бір бағытты ағуына кедергі келтіретін факторлар болуы мүмкін.

Сандық динамика.

- 1) Жеткізу тізбегі. Материалдық ағын жеткізу желісі арқылы өтеді тізбек буындарын уақыт пен ағын өлшемі бойынша синхрондау әрдайым біркелкі бола бермейді. Сандық тұрақсыздықтың себептері:
 - Сұраныс болжамдарының өзгеруі
 - Өндірістік қуаттың жұмыс қабілеттілігі мәселелері
 - Адамдардың міндеттерін орындау мәселелері
 - Жеткізушілермен пайда болатын мәселелер
 - Бағаның тұрақсыздығы
 - Тапсырыс өлшемдерінің еселігі
 - Сатушы нарықтарында клиенттер қажетті заттарды алу үмітімен сатып алу өтінімдерін әдейі асыра бағалай алады
- 2) Жеткізу тізбегінің сандық динамикасымен жұмыс істеу әдістері.
 - Ақпараттық ашықтық-жеткізу тізбегінің буындары арасындағы сұраныс және жеткізу мәселелері туралы ақпараттың түпкілікті қозғалысы.
 - Жеткізу тізбегінің күрделілігін төмендету, шығындарды азайту және жеткізу тізбегіндегі буындардың өткізу қабілетін арттыру
 - Синхрондау жеткізу тізбегіндегі ұйымды жоспарлау жүйесі
 - Жеткізу тізбегіндегі сандық тербелістерді сіңіру үшін тауарлы-материалдық құндылықтарды пайдалану: тасымалдау немесе өндірістік операциялармен өзара байланысты тауарлы-материалдық құндылықтарды сақтау тізбектері пайда болады.

Тауарлы-материалдық қорларды басқару саясаты -компанияның тауарлы-материалдық қорларды басқарудағы мақсаттары мен тәсілдерін стратегиялық деңгейде білдіру. Мақсаттары:

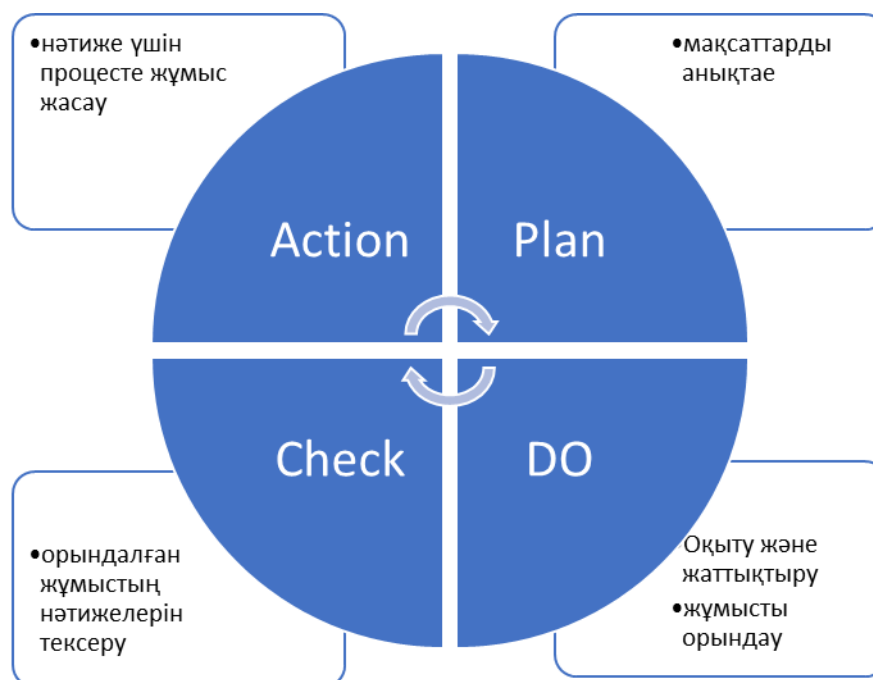
- 98% қызмет көрсету деңгейін қамтамасыз ету
 - Дәл уақытында жеткізу
 - Қоймадан жөнелту
- Деректердің дәлдігін қамтамасыз ету

Тауарлы-материалдық қорларды басқару саясатына қысқаша анықтама:

- Дайын өнімді анықтау орталықтандырылған жүйесі
- Мақсатты есептеу ABC-XYZ әдістерінің принциптеріне негізделген

Түгендеуді басқару циклі

PDCA принципі:

Сурет 4. PDCA принципі

Жоспарлау (P):

- 1) Қорларды басқару тиімділігінің критерийлерін әзірлеу
- 2) Қорларды басқару әдістемесін әзірлеу.
- 3) Тауарлы-материалдық қорларды жиынтық деңгейде жоспарлау.
- 4) Түгендеуді егжей-тегжейлі деңгейде жоспарлау

Орындау (D):

- 5) Іс-қимыл жоспарына сәйкес жұмыс жасау

Тексеру (C)

Тұрақты жақсартулар (A):

- 6) Қызмет мониторингі
- 7) "Үздік тәжірибелерді" стандарттау

Қызмет көрсету деңгейі мен тауарлық-материалдық қорлар деңгейі бойынша мақсаттардың өзара байланысы. Қызмет көрсету деңгейі бойынша мақсаттарды қамтамасыз ету үшін сақтандыру қоры қалыптастырылады. Қызмет көрсету деңгейі бойынша мақсаттар неғұрлым жоғары болса, сақтандыру қоры соғұрлым жоғары болады; қызмет көрсету деңгейі бойынша мақсаттар 100% - ға жақын болса, сақтандыру қорының өсу қарқыны соғұрлым жоғары болады.

Жеткізу тізбегінің байланыстарын түсінудің дәйектілігі. Жеткізу тізбегінің буындары бір-бірінің қажеттіліктері мен мінез-құлқын қалай қабылдайтынына байланысты. Тізбектің әр буынында басқа сілтемелердің әрекеттерін түсінбеу және дұрыс түсінбеу қаупі бар. Қамтамасыз етілуі керек негізгі ойлар:

- Жеткізушілер олардан не талап етілетінін шынымен түсінетініне сенімділік
- Клиенттің қажеттіліктерін дұрыс түсіну
- Кәсіпорын клиенттеріне не қажет және оны жеткізушілер не қамтамасыз етуі керек арасындағы байланысты түсіну